

ÎNCHEIERE

5 iunie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Mariana Pitic
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast”,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală cu privire la anularea actului de inspecție și a deciziilor,

împotriva deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast”, s-a casat parțial hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central și în această parte s-a pronunțat o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 15 mai 2018, Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală cu privire la anularea actului de inspecție și a deciziilor.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la data de 23 ianuarie 2018 inspectorii fiscali al Direcției Control Fiscal Operativ nr. 2 a Direcției Generale de Administrare Fiscală Nord – M. Cojocaru, V. Grosu și A. Certan au emis actul nr. 1-779383, unde drept urmare a controlului operativ au constatat încălcările: necorespunderea numerarului din casierie cu rulajul bonului MCC și lipsa documentelor de proveniență a mărfii, prin neprezentarea la prima cerere a persoanelor cu funcție de răspundere a organelor cu atribuții de administrare fiscală, prin ce au fost încălcate cerințele art. 8 alin. (2) lit. c) din Codul fiscal și prevederile Hotărârii Guvernului nr. 474 din 28 aprilie 1998, anexa 5, pct. 10 lit. c);

S-a menționat că asupra actului specificat, la data de 19 februarie 2018 Sofia Goncearuc – administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Gimnast” a depus cerere prealabilă către Direcția Generală de Administrare Fiscală Nord al Serviciului Fiscal de Stat Bălți, prin care a solicitat anularea actului ca fiind ilegal și neîntemeiat. Însă, până în prezent nu a primit nici un răspuns.

Tot, la aceeași dată, inspectorul fiscal al Direcției Control Fiscal Operativ nr. 2 a Direcției Generale de Administrare Fiscală Nord –V. Grosu i-a întocmit Sofiei

Goncearuc procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 114938 seria MF, iar în baza art. 293/1 alin. (5) din Codul contravențional a fost emisă decizia de sancționare, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 30 unități convenționale, ceea ce constituie 1 500 de lei.

Ulterior, la data de 30 ianuarie 2018 Sofia Goncearuc prin intermediul Judecătoriei Bălți, sediul Central a contestat procesul-verbal sus enunțat, solicitând încetarea procesului contravențional din 23 ianuarie 2018, din motiv că nu este vinovată de comiterea acestei contravenții, precum și anularea deciziei de sancționare emisă de agentul constatator din data de 23 ianuarie 2018. Prin hotărârea din 30 martie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constatator privind aplicarea amenzii în mărime de 1 500 de lei, în privința Sofiei Goncearuc s-au declarat nule, cu încetarea procesului contravențional.

În continuare, administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Gimnast” – Sofia Goncearuc a explicat inspectorilor fiscali că suma de 120 de lei, care a fost depistată pe masă era preconizată pentru procurarea mărfurilor de la alți agenți economici, la fel pentru a achita în numerar marfa procurată și de a o realiza în magazinul care aparține societății și că la 23 ianuarie 2018, ora 10.07 min., conform bonului de plată (fiscale seria AAD Na 4783257) a fost procurată marfa de la Societatea Comercială „Stăpânul mesei” Societate cu Răspundere Limitată în suma de 96 de lei.

Astfel, presupunerea inspectorilor fiscali precum că, suma de 120 de lei este suma obținută prin neeliberarea consumatorului bonului de casă emis de MCC nu este bazată pe probe concludente, deoarece aceasta nu a fost depistată în casierie, ci pe masă fiind preconizată pentru procurarea mărfurilor.

A mai comunicat că, la data de 15 martie 2018 șeful adjunct al Direcției Generale Administrare Fiscală Nord a Serviciului Fiscal de Stat Bălți – L. Mosorete a emis decizia nr.228/399 prin care a decis: 1) a încasa la buget suma datoriilor la obligațiunile fiscale a contribuabilului în mărime de ... lei; 2) a aplica pentru încălcarea legislației fiscale: - conform art. 254 alin. (4) din Codul fiscal amendă în mărime de 5 000 de lei pentru neasigurarea bilanțului numerarului în mașina de casă și control care constă în formarea excedentului de numerar nejustificat documentar; - amendă în mărime de 5 000 de lei pentru împiedicarea controlului fiscal, prin neasigurarea accesului în încăperile de producție, în depozite, în locurile de păstrare a bunurilor, în spațiile comerciale și în spațiile cu altă destinație prin neprezentarea de explicații, date, informații și documente necesare Serviciului Fiscal de Stat, asupra problemelor care apar în timpul controlului prin alte acțiuni și inacțiuni, conform art. 253 alin. (1) din Codul fiscal.

Administratorul Societății cu Răspundere Limitată „Gimnast” – Sofia Goncearuc a precizat că nu a fost învinuită de către inspectorii fiscali de comiterea contravenției ce ține de implicarea controlului fiscal, prin neasigurarea accesului în încăperile de producție, în depozite, în locurile de păstrare a bunurilor, în spațiile comerciale și în spațiile cu altă destinație prin neprezentarea de explicații date, informații și documente necesare Serviciului Fiscal de Stat, asupra problemelor care apar în timpul controlului prin alte acțiuni și inacțiuni. Mai mult, asemenea încălcări nu sunt justificate prin probe veridice consemnate de acești inspectorii fiscali printr-un proces-verbal sau denunț către Inspectoratul de Poliție Râșcani, or, conform

actului nr. 1 -779383 din 23 ianuarie 2018 întocmit de inspectorii fiscali, asemenea încălcări comise de Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast” nu sunt indicate.

Totodată, a invocat că, până în prezent nu a primit nici un răspuns de la Direcția Generală Administrare Fiscala Nord la cererea prealabila din 19 februarie 2018 și de către această instituție de stat nu a fost emisă nici o decizie, hotărâre asupra acestei cereri prelabile. Cu toate acestea, în decizia nr.228/399 din 15 martie 2018 emise de șeful adjunct al Direcției Generale Administrare Fiscala „Nord” a Serviciului Fiscal de Stat Bălți, L. Mosorete, se indică în partea introductivă și descriptivă că, cererea prealabila nr. 158-C din 19 februarie 2018 depusă nu se ia în considerare.

De asemeni, la emiterea deciziei nu s-a luat în considerare nici faptul că prin hotărârea din 30 martie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost declarată nevinovată, iar procesul-verbal cu privire la contravenție și decizia agentului constator din 23 ianuarie 2018 privind aplicarea amenzii în mărime de 1 500 de lei, în baza art. 293/1 alin. (5) din Codul contravențional, au fost declarate nule, procesul contravențional fiind încetat.

A adăugat că, actul nr. 1-779383 din 23 ianuarie 2018, emis de către inspectorii fiscali, decizia nr. 228/399 din 15 martie 2018 și decizia nr. 143 din 26 aprilie 2018, sunt emise în limba de stat, limba moldovenească, pe când administratorul societății Sofia Gonciaruc este vorbitoare de limba rusă, acesteia nefiindu-i tradus nici un act.

A solicitat anularea actului nr. 1-779383 din 23 ianuarie 2018, și a deciziilor nr. 228/399 din 15 martie 2018 și nr. 143 din 26 aprilie 2018.

Prin hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea depusă de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast” a fost respinsă.

Prin decizia din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast”, s-a casat parțial hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, în partea ce ține de anularea deciziei nr. 143 din 24 aprilie 2018 și în aceasta parte s-a emis o nouă hotărâre prin care a fost încetat procesul. În rest hotărârea din 11 iulie 2018 a Judecătoriei Bălți, sediul Central a fost menținută fără modificări.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că decizia nr. 143 din 26 aprilie 2018, prin care s-a respins contestația împotriva deciziei nr. 228/399 din 15 martie 2018 asupra cazului de încălcare a legislației comise de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast”, nu este obiect al contenciosului administrativ, din care considerente procesul în această parte urmează a fi încetat.

Totodată, instanțele de judecată referitor la anularea actului nr. 1-779383 din 23 ianuarie 2018 și a deciziei nr. 228/399 din 15 martie 2018 au reținut că intentarea procesului contravențional pe numele persoanei fizice – Sofia Gonciaruc nu exonerează persoana juridică de răspundere pentru încălcarea legislației fiscale constatate prin actul de control.

Mai mult, instanțele inferioare au conchis a lăsa fără modificări actul de control nr. 1-779383 din 23 ianuarie 2018 și decizia nr. 228/399 din 15 martie 2018, deoarece pe parcursul examinării cauzei s-a constatat încălcarea de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast” a normelor fiscale.

La data de 15 martie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast”, a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 29 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a invocat că ,consideră hotărârile contestate ca fiind ilegale și neîntemeiate din considerentele ce urmează. Instanțele ierarhic inferioare nu au luat în considerare faptul că Sofia Gonciaruc nu a fost învinuită și trasă la răspundere contravențională conform art. 293/1 alin. (5) din Codul contravențional.

Mai mult, instanțele de judecată nu au atras atenția la cererea prealabilă din 19 februarie 2018 și probele anexate ce dovedesc ilegalitatea actului de control nr. 1-779383 din 23 ianuarie 2018.

Totodată, a mai specificat că, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel.

Prin referința depusă la data de 26 aprilie 2019 Serviciul Fiscal de Stat a solicitat respingerea cererii de recurs ca fiind neîntemeiată.

Examinând admisibilitatea recursului, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 1 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau deciziei integrale, dacă legea nu prevede astfel.

Curtea de Apel Bălți a pronunțat decizia contestată la data de 29 ianuarie 2019.

Recurenta a recepționat decizia instanței de apel la 11 martie 2019.

Respectiv, recursul declarat la data de 15 martie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în cererea de recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul

trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast”, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat în cauze de contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de către Societatea cu Răspundere Limitată „Gimnast”, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Mariana Pitic

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu